

SLOVENSKI NAROD.

Izbeja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrstopenjske petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopolni naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — O pravnishstvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Národnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Zadnji škandal v državnem zboru.

Telegrafčno smo včeraj poročili z Dunaja, da se je nemškimi ustavovercem vsled nemarnosti poslancev avtonomistične večine nepričakovano posrečilo veliko poleno Taaffejeve vladni pod noge vreči. Odbili so dispozicijsfond z motivacijo, da tej vladi ne zaupajo.

Časopisi, ki so nam danes z Dunaja došli, imajo v večernih listih z debelimi črkami natisnjen ta žalostni ali škandalni dogodek, a svoje sodbe o tem še nimajo. Nij dvombe, da bodo ustavoverni listi, ki nam jutri doidejo polni trumfa nad to svojo zmago, katero jim je slučaj pomagal priboriti.

Pri točki V. budgeta je namreč vodja ustavovercev Herbst izjavil: da bode ustavoverna stranka glasovala zoper dovoljenje dispozicijskega fonda in sicer zaradi nezaupanja v akcijo ministerstva, ki stalnost ustave in interese nemškega naroda oškodava. In ko je prišlo do glasovanja, evi, naenkrat se je izkazalo, da so ustavoverci vsi bili na mestu, a avtonomistov je mnogo manjkalo, zlasti Tirolcev in Poljakov, in ustavoverci so za dva glasa večine imeli! „Ko so ljudje spali, prišel je vrag in nasejal ljulike mej pšenico.“ Ne da bi izpolnjevali svoje z mandatom in volitvijo sprejete dolžnosti, sedeli so nekateri tirolski in poljski poslanci doma, a pri glasovanju jih je manjkalo. In to, čeravno je ustavoverna stranka uže davno napovedala, po svojih novinah: pri dispozicijskem fondu se vidimo! Zares neodpušljivo!

In kaj tacega se je zgodilo potem, ko je minister Taaffe v svojem govoru za desnico tako povoljna razjasnila proglasil in zopet po-

udaril, da je cilj njegove vlade ne zatirati nobene narodnosti v nje pravicah! Kaj tacega se je zgodilo tist dan, ko so ustavoverni dunajski jutranji listi bili polni bolesti zaradi teh važnih Taaffejevih besedij! Zares minister Taaffe je občudovanja vreden mož, ako hoče še na svojem težavnem mestu obse- deti in vstrajati, če vidi, da ga stranka, na katero se opira in za katero hoče kolikor toliko čelati, tako pasti dá! Res, da tudi desnica ne more Stremayru zaupnice votirati, niti principijalno navduševati se za dispozicijsfond, brez katerega bi bilo tudi lahko vladati. Ali kakor brž ustavoverna stranka s tako politično motivacijo prihaja, bila je dolžnost desnice varovati ministerstvo, v katerem so Taaffe, Pražak, Falkenhayn in Kriegssau, pred manjšino.

Nasledkov nam nij mogoče z gotovostjo preračunati. Ustavoverci bodo to zmago gotovo z vsem svojim žalibog še prevelikim uplivom porabili. Če tudi gospodska zbornica isto sklene, in ona je po večini Schmerlingova, potem bi utegnili ministerstvo celó pasti in brezozirno nemško ustavoverstvo, zatiranje Slovanov v Avstriji se bode začelo od kraja in s podvojeno strastjo — in pri nas avstrijskih Slovanih bi potem padlo vse upanje v Avstriji narodno pravico doseči.

Vendar upajmo, da tako daleč ne pride. Upajmo, da bode dobri instinkt krone odvrnil nevarnost, če je katera za ministerstvo. Saj je prejšnje avstrijsko ministerstvo Auersperg-Lasserjevo v državnem zboru dostikrat v manjšini ostalo še v važnejših stvaréh nego je ona primerno mala svota dispozicijsfonda, pa vendar nij demisijoniralo. Stvar se bode menda tudi v drugem branji budgetne postave kaj

popravila, in ustavoverna slučajna zmaga paralizirala. Na vse zadnje se da tudi prav lahko brez dispozicijsfonda vladati, katerega itak dobí najgrši kupljivi judovski in krščanski žurnalistični svet, ki teško da kogá za kakovo vlado pridobi s svojim breznačajnim peresom. Cela afera pa bode onim poslancem iz večine, ki so dozdej radi ostajali pri svojih ženah, voličih ali pisarnah domá, velik nauk, da treba z mandatom prevzete dolžnosti zvesto izpolnjevati, a ne zanašati se na filistersko: „bodo uže tudi brez mene opravili.“

V svojem govoru, ki smo ga včeraj ob kratkem omenili, rekel je ministerski predsednik Taaffe mej družim tudi to: „vlada se ravna po interesih dežel in države in ne po strankarskih željah“, in dalje je dal razumeti, da ne bode prej odstopil, predno ne bode izprevidel, da je on sam na poti svoje misiji, spravo mej narodi doseči. — Potem ravnavši se nij treba Taaffeju zaradi slučajne zmage ustavovercev odmikati se, ker, da mu 154 vseh nemških narodov krivičnih ustavovercev ne zaupa, to je mogel uže tudi pred zadnjim glasovanjem vedeti, a se nij dal omajati.

Kar pa posebej nas Slovence ob tem glasovanju še skrbi, je to, da se kaj tacega, to je premalo številna navzočnost avtonomističnih poslancev, pripeti tudi tačas, kadar dr. Vošnjakove resolucije o naših šolah na vrsto pridejo, — in to jedino, kar smo upali dobiti, v manjšini ostane! Naj gospodje poslanci, z izkušnjo podučeni, storé mej kolegi kar se storiti dá.

Listek.

Oženil se je iz — osvete!

IV.

(Dalje.)

Na gradskem dvorišči se ustavijo. Grof je bil uže z daleč opazil, da dobode gostov, zato je prišel doli, da jih dostojno sprejme. A kako ostrmi, opazivši Ireno s Karlom. Brž se zavé in globoko prikloni, vzdigne kneginjo iz kočije ter jo odvéde v dvorano. Poleg njiju je molčé stopal Karel.

V dvorani najdejo Ljudevita, slonečega na klavirji, na katerem je spretno igrala Anka. Vstopivše prijaznivo pozdravi soproga grofova, ne sluteča, da je tej ženski v osve to z njo poročil se grof Ivan. Prezirno jo je pogledala Irena in jej hladno vrnila pozdrav.

Pogovarjali so se o vsakdanjih stvaréh, in videlo se je vsakemu na lici, da je vsa zabava in vse govorjenje prisiljeno; Karel sam je

zabaval družbo s povsem indiferentnim govorom. Zdajci nasvetuje Ljudevit, naj gredo na vrt, kajti želel je na samem kramoljati z Anko. Predlog sprejmo brez ugovora, in družba gré na vrt. Ivan izpremlja kneginjo in z njima hodi Karel; Ljudevit vodi Anko.

Irena se je danes po svoje lepóti odlikovala, a htela je biti krasna in želela biti tudi ljubljena. Njej nij bilo za to, da je Ivan oženjen, kajti znala je, da je to osve ta, da je on svoje soprogi stoprv prijatelj. Ivanu so, gledajočemu za Anko in prijateljem, oči zablistele, a časih se je ves potresel.

„Pojdiva v paviljon“, reče Ireni, govoreč mu o tem in onem. Karel je oddaljen od njiju stopal zamišljen ter nij čul, o čem sta kramoljala. Kneginja se je nadejala, da jej grof prizná v paviljonu, da jo še neprestano strastno ljubi in da mu srcé bije zgolj zánjo.

Dospevša tja najdeta Ljudevita z Anko, katera sta slonela na oknu. Ivanu se je videlo, da je prijatelj bolj razvnet, nego

sicer, da mu se oči živejše svetijo in na lici svoje soproge je čital nje tiho srečo. — Kneginja sede k Ljudevitu, misleča s tem dražiti grofa, a poslednji je v tem stopil k Anki in, čvrsto stisnivši jej rôko, jo pogledal ter jej dejal na tihem:

„Kaj ti je pravil Ljudevit?“

Ona zarudí.

„Kača!“ šepne on, ter vrže nje rôko od sebe, da je glasno udarila ob okno. — Ivan se pripogne črez album, a Ljudevit in Irena, motena v na videz zelo živahnem pogovoru, začudena pogledata soproga. Ljudevit stopi k Anki.

„Kaj vam je, grofica?“ je vpraša.

„Nič! Z rokó sem se udarila ob okno, to je vse.“

Ivan je gledal srepo, a potem je pozval družbo, naj se vrne v grad, ker se je nebo zobláčilo in se je bilo bati dežja.

Grof je govoril istino, kajti jedva so prišli v dvorano, ko se zvunaj vlije silovita

— (Glasbena Matica) vabi k svo-
jemu občnemu zboru, ki bo dne 28. aprila
1880 ob 8. uri zvečer v čitalnični pevskej
sobi. Program: 1. Ogovor prvosednikov. 2. Po-
ročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4.
Volitev 20 odbornikov, katerih mora najmanj
12 prebivati v Ljubljani, in mej njimi se za-
znamuje posébe prvosednik in blagajnik. 5.
Posamezni nasveti. Opomnja. Vsak ud glasuje
in voli osobno, samo vnanji družabniki smejo
voliti pismeno. Odbor.

— (Strašna nesreča v gozdu.) Iz
Bégunj na Notranjskem se nam piše 11. aprila:
Dne 9. t. m. zjutraj je šel France Medén, sin
posestnika Matije Medéna iz Bégunj pri Cerknici
(po domače Jeržec) v gozd drva sekati. Ko
pride na odločni kraj, začne svoje delo. Ali
nj mu hotelo iti po godu, ker so mu prva
drevesa ostrmela. Potem zagleda na nekem
tršu nekaj lepih drv, splazi se gori, poldrugi
seženj visoko, in začne tista bukasta drevesa
sekat. Poseka eno, najdebelejše, a tudi ta nehče
s trša. Zraven so rastla na tršu tudi še druga
manjša drevesca. Kakor se more zdaj soditi,
hotel je France posekano drevo s trša sprožit;
ali ko se je drevo s trša oprostilo, je s tako
močjo nesrečnemu ravno za vrat palo, da ga
je k zraven rastečim drevesom od druge strani
ravno za podpazdihe pritislilo, da je bil popol-
nem ujet v nesrečnej pasti, iz katere se mu
nikdar rešiti nij bilo mogoče; tudi leva roka
mu je bila popolnoma zlomljena in sesuta,
tako je moral umreti, dušo večnemu izročiti.
Črez pol ure potem pride njegov mlajši brat
z volmi za njim v gozd. Strašen prizor! Za-
gledal je bratovo suknjo, brata pa ne, ozira
se okoli, kliče in pogleda gori. Brat visi na
tršu, uklenjen za vrat in življenje nij bilo več
v njem. Od strahu in srčne bolesti zajoka, sa-
moten jok v gozdu, podoben več rjoventju,
tako da so tudi ljudje, ki so ga od daleč sli-
šali, silno prestrašili se. K sreči dobi necega
starega pogumnega moža, ki gre z njim, ali
mogel je pred les, ki ga je tiščal, presekati
in po verigi doli s trša spustiti. — Kaj je pa
stari oča čutil, kaj bratje in sestre, ko so
mrtvega in vsega zlomljenega brata domov
pripeljali, naj si sam čestiti bralec teh vrstic
misli. Da je bil ranjki od vseh spoštovan, to
se je očitno pokazalo denes pri pogrebu, ker
smo pri nas še malo taci sprovodov imeli.
Dragi Miniševci in vsi, ki imate z gozdom
opraviti, naj vam bode ta žalostna prigodba v
svarilo, da se v take nevarnosti nigdar ne po-
daste, ako vam les ostrmi, pustite ga, zakaj,
kdo bi zamenjal svoje življenje za vse gozde.

A. V.

— (Napad.) Nemški mariborski list po-
roča, da je minole nedelje hotel kmetiški fant
J. Kožuh iz Breznice, v okraji slovenjgraškem,
obiskati zvečer svojo ljubico v sosednji vasi.
Ko je prišel pred nje dom, so vasovalca na-
pali vaški fantje in so ga s poleni takó pre-
tepli, da je izdihnil dušo.

Razne vesti.

* (Na dunajske univerzi) je bilo
pretečeni zimski semester 3954 študentov.
Juristov je 1966, medicinarjev 823, filozofov
971, bogoslovcev 185.

* (Trčila) sta se dne 10. t. m. blizu
Galaca o belem dnevi po Dunavu vozeča par-
nika „Flora“ in „Barita“. Prvi, lastnina av-
strijskega Lloydja, je le nekoliko poškodovan.
Angleški prevoznik parnik „Barita“ pak se je
tako pogreznil v valove. Jeden potnik in pet
pomorščakov se je utopilo, druge so rešili.
Blagá nij bilo mogoče oteti.

Izdatelj in urednik Makso Armič.

* (Ponarejen desetak) je v St.
Gallenu na Zgorenjem Štajerskem nedavno
hotel izdati neki človek, a se mu nij posrečilo,
ker je bil denar zelo slabo ponarejen.

Listnica uredništva. G. S. v L. Pride ob
priliki. — G. T. Ž. Dopis preveč oseb. — G. P. H.
Uže trinajsto leto stoji na čelu našega lista zapisano:
„okopisi se ne vračajo“. Nemamo dotičnega dopisa
več, torej oprostite.

Umrli so v Ljubljani:

11. aprila: Frančiška Košir, delavke sin, 2 mes.,
na tržaški cesti št. 24, za mrzlico. — Olga Biršič,
lekarnarjeva hči, 10 let, mestni trg št. 11, za oslab-
ljenjem.

V deželnej bolnici:

9. aprila: Katarina Čizman, gruntarjeva žena,
56 let, za vnetjem možjanske mreže.

Tujci.

11. aprila

Pri Slonu: Fassan, Widler iz Dunaja. — Glo-
bočnik, Gettner iz Gradca.

Pri Malléi: Kralovsky, Samek, Ahott, Kohn
iz Dunaja. — Sernežič iz Trsta. Canigliaro, Rau-
man iz Dunaja.

Pri bavarskem dvoru: Vatovec, Schmidt
iz Trsta.

Dunajska borza 13. aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	73	gld.	80	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	14	„	20	„
Zata renta . . .	89	„	85	„
1860 drž. posojilo . . .	130	„	20	„
Akcije narodne banke . . .	840	„	—	„
Kreditne akcije . . .	287	„	90	„
London . . .	118	„	85	„
Srebro . . .	—	„	—	„
Napol. . .	9	„	45 1/2	„
C kr. cekini . . .	5	„	58	„
Državne marke . . .	58	„	45	„

Zaradi preselitve prodajem od danes počenši do
dne 1. maja 1880 zalogo

izvrstnega vina,

katerega imam 400 veder. Vino prodajem po naj-
nižji ceni, in sicer najmanjše po jedno vedro vkupe.

Daniel Predovič,

krémar,

na Poljanskem trgu št. 5, v Ljubljani.

Le jedenkrat

podaje se tako ugodna prilika, da si za polovico
prave cene omisli vsakdo izvrstno uro.

Velikanska razprodaja.

Politične razmere, ki so nastale v celem Evropi, zadele so tudi Svico; vsled teh razmer se
je na stotine delavcev izselilo, tako da je obstanek tovarn jako dvomljiv. Tudi največja fabrika za
ure, katero smo mi zastopali, se je zaprla začasno, ter nam je zaupala prodajo svojih ur. Te tako
zovane žepne ure so najboljše ure celega sveta, kojih okrovi so izdelani iz najfinejšega srebr-
nega niklja, so izredno elegantno gravirani in giljoširani, ter so ameriškega sistema. Vseled
neke vlastne konstrukcije ne more se taka ura nikdar pokvariti, pade rekho na
tla, sme se stisniti, a vendar ura pri tem nič ne trpi.

Proti povzetju, ali vpošiljavi male svote, katera je pri vsakej baži ur zaznamovana, s
katero je plačana le pridejana zlata double urna verižica, baržunasti etui, glavni ključ za ure in
delavska plača, dobi vsakdo najfinejšo repasirano uro skoraj na polovico zastonj. Vse ure so
natanko repasirane, ter garantujemo za vsako uro pet let.

V dokaz gotovega jamstva in stroge solidnosti, prevze-
mamo s tem dolžnost javno, da vsako nepristoječo uro nazaj
vzememo, in z drugo zamenjamo.

Izpisek ur.

1000 komadov remontoir žepnih ur, katere
se pri kozici navijajo brez ključa, z dvojnimi
okrovom in kristalnim okrovom, izredno natančno
regulovane; razen tega so tudi elektrogalvanično
pozlačene, tako da jih nobeden zlatar ne more
od pravo zlatih razločiti; z verižico, medaljonom
itd. preje jeden komad gl. 25, zdaj le
gl. 10.20.

1000 komadov krasnih ur na sidro (ankeruhr)
od najtežjega srebrnega niklja, tekočih na 15
rubinih, z emailiranimi kazali, kazalom za tre-
notke in kristalnim ploščnatim steklom, natan-
čno repasirane; preje jeden komad gl. 21,
zdaj samo gl. 7.25.

1000 komadov mobilnih ur na valje (cylin-
der-uhr) v težkih giljoširanih okrovih od srebr-
nega niklja, s kristalnim ploščnatim steklom,
tekočih na 8 rubinih, fino repasirane, z verižico,
medaljonom, in baržunastim etuijem, jeden ko-
mad preje gl. 15 zdaj le gl. 5.60

1000 komadov Washingtonskih ur na sidro
od 13lotnega srebra, potrjene od c. k. denar-
nega urada, tekoče na 15 rubinih, elektro-
galvanično pozlačene, da jih ne more nobeden
strokovnjak ali zlatar od pravo zlatih razločiti;
fino na trenotek regulovane in poskušene. Teh
ur stal je preje jeden komad gl. 27,
zdaj pa le gl. 11.40.

1000 komadov Washingtonskih remontoir
žepnih ur, od pravega 13lotnega srebra odo-

brenega od c. k. denarnega urada, pod naj-
strožjim jamstvom na trenotek repasirane, s ko-
lesjem od niklja in privilegiranim regulovanjem,
tako da se nij treba teh ur nikdar popravljati.
Pri vsakej uri da se zastonj tudi jedna zlata
double urna verižica, medaljon, baržunasti etui
in ključ; vsaka taka ura stala je preje
35 gl. zdaj pa samo gl. 16.

1000 komadov ur za dame od pravega
zlata z 10 rubini, preje gl. 40, zdaj gl. 20.

1000 komadov remontoir ur od pravega
zlata za gospode ali gospé, preje 100 gl.
zdaj gl. 40.

650 komadov stenskih ur v najfinejšem email-
iranem okviru z zvonilom, repasirane, preje
jeden komad gl. 6, zdaj le gl. 2.75.

650 komadov ur z ropotem, fino regulovane,
dajo se rabiti tudi na pisalni mizi, preje
gl. 12, zdaj le gl. 5.80.

650 komadov ur z majatnikom (pendeluhr) v
fino izrezljanih gotičkih visokih omaricah, na-
vijajo se vsaki osem dni, fino na trenotek re-
gulovane, lepe, in impozantne. Ker je taka ura
po minolih 20 letih še dvakrat več vredna, naj
bi jo imela vsaka družina, posebno ker se s tako
uro soba olepša. Te ure stale so preje
gl. 35, zdaj se dobi jeden komad za
smešno nizko ceno gl. 15. 75.

Pri naročilih za ure z majatnikom (pendeluhren) priloži naj se tudi
mala svota.

Naslov: Uhren-Ausverkauf

(594—11)

von

Philipp Fromm, Uhrenfabrik,
Wien, Rothenthurmstrasse Nro. 9.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

janjem, potem bode tudi ona ublažila one postavice, katere se zdé Rimu preostre ali pa jih bode tudi odpravila.

Dohodki kneževine **Rumunije** so za leto 1880 proračunjeni na 117,545.944 p. stroški pa 117,245.944.

Na **Angleškem** so liberalci tako zmagali, da se jim ne bode trebalo opirati niti na Irce, kajti nasproti tem in konservativcem imajo še večino 64 glasov. Nobena stranka na Angleškem nij imela od 1868 l. tolike večine, kolikerkoli ima zdaj liberalna.

Dopisi.

? **Iz Ljubljane** 13. aprila. [Izv. dop.] (Po volitvah I.) Vzemimo volilski imenik v roke. Volilcev je vpisanih v prvem razredu 276. Izmej teh so nekateri umrli, nekateri ne gredo nigdar volit, pripadajo pa po svojem mišljenju k nasprotni stranki. Pri volitvi tega razreda 8. t. m. je zmagala zopet nemška stranka, a njena zmaga je bila dosežena z majhno večino. To večino so dobili nemškutarji s tem, ker so nemčurski volilci in kandidati I. razreda sami med seboj agitirali. Agitacijo imajo tam tako organizovano, kakor je mi za ta razred še nemamo; mi pričnemo skrbeti zmirom le par dni pred volitvami, a tedaj je uže prekasno. S svojo silno agitacijo tirajo nemškutarji do zadnjega moža skoraj na volišče, vrhu tega so še posebne delikatne zveze med volilci, katere nemčurji uporabljajo in jasno je, da na prvi razred upliva močno tudi drugi razred in to, kdo da v tem razredu zmaga. Ako smo to vedeli uže pred volitvami, treba je bilo, da bi po tem uravnali tudi svoja volilska sredstva. Je-li smo pa res vse storili, kar bi nam bilo pomagalo do zmage? Naših narodnih volilcev v prvem razredu toliko nij prišlo volit, da bi bili — res le za par glasov — zmagali, ko bi bili vsi prišli. Da ti nijso prišli volit, tega se ve da nij zakrivila samo naša nepopolna agitacija v tem razredu, nego tudi bojazljivost volilcev. Nekateri nij moči na volišče spraviti.

Sicer je pa tudi v tem razredu nad 20 uradnikov, ki so s svojimi glasi zoper nas odločili. Meščanstvo samo na sebi je tudi v tem razredu v večini narodno. Ko bi le bila narodna čut bolj vzbujena, bilo bi nam lahko delo. Ali še nij in nij! Še treba časa. Ideje res počasi zoré.

Iz Lienza 10. aprila. [Izv. dop.] Slovenci živeči na Tirolskem smo s tugo čitali naznanilo iz domovine, da so volitve za me-

Ljudevit vstane, stopi k oknu, toda skoraj pride zopet nazaj ter rече Anki:

„Dovolite, gospa, da se priporočam!“

„Uže greste?“ pravi ona nekoliko osupnena — a bilo jej je po volji.

„Res, grem, ne vedoč, kedaj se zopet vrnem.“

„Kakó to?“ vpraša grofica. „Nameravate li kam potovati?“

„Tako je.“

„Vendar, zakaj tako naglo? Včeraj še nijste ničesar omenjali o tem?“

„Včeraj sem bil srečen,“ šepne on zamolklo. „Nehčem vam tajiti, Anka, anti ste uže sami opazili, da vas ljubim, silno, neizmerno. Znal sem, da vas je moj prijatelj vzel samo kakor predmet osvęti onej, katera ga je prevarila za srečo mladih dni. — On jo je ljubil, toda danes se je videlo, da vas ljubi. On je meni prijatelj, plemenit, dober; ljubite ga, kajti vam je soprog!“ —

(Konec prih.)

stno starešinstvo ljubljansko v drugem razredu spet nemško izpale. Torej za zdaj „bela Ljubljana“ ostane še črna.

Žalostno, da se še zmirom nahajajo domačini, ki se bojé svojo barvo pokazati, še žalostneje je pa istina, da se nahaja še mnogih kimovcev, ki se pred nemčursko propagando bojé, da bi kaki od one stranke prihajajoči mali dobiček ne izgubili, in zato v ón tabor silijo.

Izdajice in renegatje, pojdite rakom živžgat. Poštena družba se vas ogiblje. Pošten narodnjak, bodisi katerega koli jezika se vas sramuje! Tujčeva peta, kako teško še ležiš nad pravico domoljubja! Bodemo li skoro čuli, da pridejo dnevi pravice. Slava! kličemo iz tujega pa onim volilcem, ki se zvesto drže domače zastave.

Iz Pazina v Istri 11. aprila. [Izv. dopis.] Veselo je iznenadila vse narodnjake pred nekoliko dnevi v „Slovenskem Narodu“ naznanjena vest, da nas nameravajo pohoditi še letos bratje Hrvatje v najkрасnejšem kraju premile naše domovine, na Bledu. To se vé, da pod zgoraj omenjenimi Hrvati ne razumemo pristašev zloglasne „stranke prava“ recte sušaske sodrge, marveč poštene narodne Hrvate, koji kakor mi Slovenci hrepéné po bratskeji slogi. Naj bi ta misel ne zaspala zopet. Saj zdaj imamo vendar nekoliko prosvitlenijo vlado, ki nam nedolžnega shoda v javnosti, kjer nas lahko nadzira, ne bode prepovedovala. . .

Domače stvari.

— (Ljubljansko politično „konstitucionalno društvo“) v kazini, katerega udje so skoro sami c. kr. uradniki od Kalteneggerja, Pirkerja, Zhubra počenši do kancelistov doli, poslal je, kakor „Laib. Tgbl.“ pové, poslancu Plenerju pohvalno adreso, gotovo le zato, ker je Plener v svojem govoru v državnem zboru ostro na obstojéčo vlado psoval in zabavljaj. Tako smejo nemškutarski c. kr. uradniki dan denes pri nas politizirati, celo proti vladi, a mi neodvisni narodni meščanje se pod Lasserjem niti geniti nijsmo smeli, precej so nas razpuščali ali konfiskovali, a narodne profesorje so na goli sum eksilirali.

— (Ljubljanski mestni zbor) ima 16. aprila popóldne ob 5. sejo. Na dnevnem redu je poročilo o dopolnilnih volitvah, in več družih poročil (o narejenji novega mestnega plana, o trotoaru na Starem trgu, itd.) Potem je v tajnej seji več prošenj za podporo rešiti.

— (Sokolski večer.) V soboto 17. t. m. je mali Sokolski večer (jour fix) v „Schreinerjeveji“ pivarni v salonu na sv. Petra predmestji. K temu večeru se gospodje Sokolci in udje pevskega zbora čitalniškega uljudno vabijo udeležiti ogromnem številu. Ravnatelj večera gosp. Noll. Začetek je ob 8. uri zvečer.

Odbor.

— (Avdijenco pri cesarji) je imel v pondeljek med družimi tudi g. v. Alpi, sarajevski policijski direktor.

— (Poskušén tatinsk vlom.) V noči od 8. na 9. dan t. m. so štirje tatovi poskušali vlomiti v kantino šentpeterske vojašnice. S pet metrov dolgim lemezem so poskušali železno v kamen vzdano mrežo odtrgati, kar se jim je tudi posrečilo. Nad kantino v sobi je pa ropotanje zbudilo vojaka, ki je vstal in odprl okno, da bi videl, kaj da se zunaj godí. Tatje so se ga zbalí in ubežali.

Kantinar je imel v miznici okolo 600 gld., kateri so nočnim gostom posebno dišali.

— (Občinske volitve.) V Mlaki; kameniškega okraja, je bil pred kratkim voljen za župana posestnik Andrej Svetlin iz Podboršta, za svetovalca pa posestnika Ivan Remec, iz Gmajne in Jožef Koželj iz Mlake. V občini Bistričici istega okraja je voljen za župana posestnik Andrej Kuhar iz Klemenčevega, za svetovalca pa Anton Trobevšek in Alojzij Balandič.

— (Požar.) V Trnovem poleg Ilirske Bistrice je dné 30. m. m. ob 3. zjutraj nastal ogenj v hlevu posestnika Ivana Primca, po domače Špeha. Ogenj je uničil hlev, seno in sè slamo krito hišo, ter je prouzročil škodo 600 gld., ki nij bila zavarovana. V hlevu nij spal noben človek, zato se ne more uganiti, kako da je nastal ogenj.

— (Požar.) Posestniku L. Erzarju iz Nasove v kamniškem okraji se je vnel dné 12. p. m. pôd in dve šupi napolnjeni s senom; zgorelo je vse, a škoda 600 gld. nij bila zavarovana. Ne vé se, kako da je nastal ogenj.

— (Samoumor.) Posestnik in občinski svetovalec Ivan Ruzpotnik iz Razpotja v litijem okraji se je početkom prejšnjega tedna obesil pod streho svoje hiše. Sumi se, da nij bil prav pri zdravej pameti. Vzeti si je hotel življenje uže enkrat vlaškega leta, a mu je sosed o pravem času še zabranil in tudi svojej ženi je uže večkrat dejal, da nehče več živeti.

— (Nesreča pri igranji.) Iz Voloske v Istri se poroča, da sta dva fanta igrala s kuglami, kar na hip pa pade po nesreči krogla 18 letnemu Ant. Žnidaršiču s tako silo na glavo, da je na mestu mrtev obležal.

— (Ušli) so v Trstu v nedeljo štirje ujetniki iz zapora pri okrajnej sodniji. Prežagali so železno mrežo na oknu in prišli tako na streho sosednje hiše, tam zlezli skozi strešne luknje pod streho in po stopnicah doli na ulico.

— (Nevaren gost.) Na velikonočni ponedeljek je pil pri krčmarji Antonu Jaklič iz Zgórenje vasi na Kočevskem kmetski fant Janez Eppich iz iste vasi. Ker pa krčmarju nij hotel ničesa plačati, postavil ga je ta pred vrata. Eppich. uže vinjen, pa zgrabi debel kamen, ter ga z močjo trešči skozi okno v sobo in zadene krčmarico tako nesrečno na čelo, da bode preje ko ne za rano umrla.

— (Z nožem zabodel v vrat) je v Vjeliči na Štajerskem neki ponočnjak sinu posestnika J. Prusa. Nevarno ranjeni mladi Prus je namreč videl, prišedši po noči na hišni prag, nekoga plaziti se okolo očetove hiše. Vprašavši neznanca, kaj tod išče, ga malo porine na stran; ta pak, neumeč šale, potegne svoj nož in ga zasadi svojemu nasprotniku v vrat.

— (Telegrami v Bosni) Vojno ministerstvo je z odpisom od dné 30. m. m. odredilo, da stane vsak telegram za štacije v Bosni in Hercegovini 24 kr. takse in 2 kr. vsaka beseda. Če se pak brzobjavlja iz Bosne in Hercegovine v naše avstro-ogerske dežele, je določena taksa 24 kr., a vsaka beseda stane po 5 kr.

— (Še jedno k poglavju: deutsche gründlichkeit.) Piše se nam: Pohtični in zabavni poduk za Korošce „Blätter für die Alpenländer“ prinesel je v svojej številki 14. dné 1. aprila sledečo notico. V avstrijskej armadi se nahaja od 1000 vojakov 273 Nemcev, 177 Magjarov, 191 Čehov in Maravanov, 90 Rusinov, 76 Poljakov, 46 Hrvatov, 36 Sla-

Iz državnega zbora.

Po končanej generalnej debati je zbornica sprejela predlog in volila dva glavna govornika: za budget kneza Czartoryskega, a zoper budget Herbst'a.

Herbst je prvi govoril in omenjal, da on nij zoper dovoljenje budgeta, nego on je zoper predloge budgetnega odseka, zoper njegove resolucije. Polemizoval je z ministerskim predsednikom in finančnim ministrom tako, kakor je besedoval tudi zmirom pod Auerspergom. Zagovarjal je ustavoverno stranko, da nij delala znatnih dolgov in pel jej je slavo, da zna ona z novci najbolj gospodariti. Govoril je zoper avtonomijo dežel, ker po tem bi bili Nemci povsod, zato ker so v manjšini, sami statisti, a ušlo mu je vendar priznanje, da bi avtonomija deželá menj stala državo, nego li centralizem. Herbst se boji za ustavo, katerej preti grof Taaffe. Nemški narod v Avstriji je hvalil kot cesarskej rodbini jako udan in skrajno miroljubiv.

Mnogo bolj v kratkem se je izrazil avtonomistiški glavni govornik, knez Czartoryski. Dejal je, da se je v budgetnej debati veliko govorilo o finančnih programih, da pa popolnega nij nikdo razvil. Centralistiški govorniki so izražali svoje misli, ki pa kaže, da mej soboj nijso složni. Plener je dejal, da se doseže ravnotežje v državnem gospodarstvu z zveksanjem dohodkov, Menger pa pravi, da to nij mogoče. Herbst'a je ostro pobijal, ki je hotel vse grehe od svoje stranke zvaliti na prejšnja ministerstva, a je zadnjih 8 let čisto prezrl. Uzrok razpora mej obema strankama je zgodovinski razvoj dežel in države. Mi pa se ne smemo in nečemo nikdar vtopiti v državi, ampak da v zvezi z družimi deželami države ohranimo nedotaknene svoje zgodovinske deželne pravice.

V nadaljevanji generalne debate v budgetu je govoril vtorek še glavni poročevalec Smarzewski: „Iz vladne klopi se je večkrat zatrjevalo, da se hočejo zakoni in ustava varovati. To je naravno in ob sebi umljivo. Na ministersko klop se ne bode nobeden vsedel, da bi dejal zbornici, da hoče ustavo odpraviti. A upravo morala bi vlada preustrojiti s tem bi se dalo ščediti. Vlada je tudi dejala, da hoče splošno spravo: a nasprotij, kakeršna so se pokazala mej debato, ne more čez noč odpraviti. Svoj cilj bila bi vlada prej dosegla, ko bi se bila uže s početkom postavila na odločnejše stališče, a ona samo stranke

na boj vzbuja, sama pa roke križem drži zbog svojega načela, „da stoji nad strankami“. Za to pa vlada tudi néma nobenega uspeha s svojim delávanjem, a jej jedna stranka daje pozitivno nezaupnico, druga pa negativno zaupnico. Kar je govoril ministerski predsednik v ponedeljek, to kaže, da je zdaj vlada izprevidela, da ne more stati nič več na nevtralnem stališči. Prizadevanje prodira, da se odstrani to, kar nas je doslej ločevalo. To pozdravljam jaz veselo! Dostavljam pa samo še željo, vlada naj na tem potu, kateri je nastopila včeraj — ako sem ministerskega predsednika prav razumel — postopa vstrajno, močno in energično. Ako bode to storila, potem bode večina zbornice videla, da je oboljšanje mogoče od te vlade, potem se bode ustvarilo tudi res parlamentarno življenje. Govornik je potem omenjal razmere naše z Nemčijo, v tej točki se je pa pokazala tudi vsa poljska nprav, vse sovrašstvo, katero gojé Poljaki do Rusije.

Zbornica je potem sklenila, da preide v specialno debato in prva tri poglavja budgeta t. j. najvišji dvor, kabinetna kancelija in državni zbor sprejela brez debate, isto tako četrto poglavje. Pri 5. poglavji: ministersko svetovništvo, je predlagal Kronawetter, da se dvema ministroma brez portfelja ne da nič plače, in da se ministerskemu predsedništvu odtegne 60.000 gld. Njegov predlog se zavrne. Pri drugem naslovu 5. poglavja: dispozicijski fond, je Herbst izjavil, da ustavoverna stranka ne zaupa ministerstvu, ker njega postopanje preti obstanku državnih naredeb in ustavi. „Ustavoverno“ stranko da skrbi zavolj Nemcev, ki živé v deželah z mešaním prebivalstvom, ker postopanje zdanje vlade škoduje njih interese. Zato, ker ne zaupa „ustavoverna“ stranka zdanjemu ministerstvu, mora mu izkazati svoje nezaupanje s tem, da mu ne dovoli dispozicijskega fonda, katerega se ne more kontrolovati.

Groholski, je v imenu kluba Poljakov izjavil, da bodo sicer Poljaki glasovali za dovoljenje dispozicijskega fonda v znesku 50.000 gld., da pa s tem neččejo izraziti vladi svojega zaupanja. Dovoljenje tega fonda néma nobenega političnega pomena.

Kovalski je v imenu Rusinov izjavil, da bodo glasovali zoper dovoljenje dispozicijskega zaklada.

Grof Taaffe je dejal, da je dispozicijski fond vsakej vladi neobhodno potreben. Omenil je tudi izjave poslanca Skeneja v državnem zboru dné 22. marca 1870, ko je ta dejal, „da

v deželi, kjer si stojé stranke tako ostro nasproti, kjer strasti ne poznajo meje, je potrebno, da se dajo vladi ona sredstva na razpolaganje, s katerimi more paralizovati strasti“. Vlada nij nigdar dovoljenje dispozicijskega fonda smatrala kot zaupno stvar, nego kot državno potrebo. Ne morem tajiti, da je nedovoljenje priročno sredstvo, s katerim se da vladi nezaupnica. Ako se mi pa dovoli dispozicijski fond, rabil ga bodem tako, kakor je dejal Skene, namreč v svojo obrambo.

Specijalni poročevalec dr. Fanderlik je očital ustavakom nedoslednost, kajti preje nijso nigdar smatrali nedovoljenja dispozicijskega zaklada za nezaupnico vladi.

Pri imenskem glasovanji o dispozicijskem fondu je glasovalo 152 poslancev za dovoljenje, 154 pa zoper; na tak način je vladi odbit dispozicijski fond. Zoper dovoljenje glasoval je tudi poslanec iz kranjskega vélikoposestva Schwegel.

Mej silnim vzburjenjem zbornice se je potem seja še nadaljevala.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 14. aprila.

Peštanska zbornica je namesto Szlavyja, ki je postal zdaj skupni finančni minister, volila včeraj za svojega predsednika T. Pechy-ja s 172 glasovi zoper 62 glasov.

Vnanje države.

Iz **Bolgarije** prihaja dan za dnevom več čestitek Gladstonu zbog zmage angleških liberalcev. V svojih čestitkah naglašajo Bolgari, da imajo svojo svobodo zahvaljevati poleg ruskih zmag tudi angleškim liberalcem, posebno Gladstonu, ki je prvi vzbudil evropsko zanimanje za zatirani bolgarski narod s tem, da je razkril turške grozovitosti. Bolgari upajo, da Gladstonova vlada ne bode zavirala njih združenja z brati v Vshodnej Rumeliji in Make-doniji.

Turška vlada je evropskim vlastim naznanila, da je Črnej gori dala namesto Plave in Guzinja družega pogodbo, ki določuje, naj to potrdijo. — Komisija za reorganizovanje turške armade je določila, da imajo turški vo-jaki služiti 3 leta aktivno, 6 let v rezervi, 8 let v milici. Pomorščaki imajo služiti 5 let aktivno 7 let pa v rezervi.

V ponedeljek so podpisali v Carigradu črnogorsko-turško pogodbo, ki določuje, da mora Turčija v desetih dneh izprazniti ozemlje, katero je odstopila Črnej gori.

Nemška vlada je na papežev breve od dné 24. februarja zdaj odgovorila, da spozna v njem novo znamenje mirnega mišljenja papeževega. Nemška vlada pa pričakuje, da bode papež to svojo spravljivost dokazal tudi z de-

plôha. Grom je pretresal zemljo, in kakor plameneče zmije so po oblaci švigali svetli bliski. V dvorani se je zmračilo, in društvo, ki uže itak nij bilo veselo, utihnilo je skoraj popolnem. Kadar se je zablišnilo ter se posvetilo, ujeli so se pogledi soprogov. Anka pristopi k oknu, a tû se oglasi skrbno grof ter jej pravi:

„Anka moja! Ne hodi k oknu!“ Ona se molčé hoče odmekniti, a približa se jej Irena ter je vpraša:

„Draga grofica“, pravi, osobito naglaševaje poslednjo besedo. „ali se morebiti bojite bliska in groma?“

Ona jo je razumela, toda odgovorila je povsem mirno:

„Ne bojim se, kneginja, kajti baš v istih se pokazuje veličastvena božja priroda, katera bode skoraj lepša in čarobnejša — baš nasprotno prav rada gledam boj teh besnih prvín —“

„Zakaj ste dakle namenjeni bili iti od okna?“

„Moj soprog je želel“ — odgovori Anka mirno.

„Vi ga zatorej ljubite?“ vpraša zopet s tresočím glasom kneginja.

„On je moj soprog!“ Kneginja se obrne in jo ostavi samo; v tem pride k njej Ivan.

„Prosim te, Anka,“ pravi, „ne govori s to žensko!“

„Zakaj ne?“

„Ker se drzne žaliti te,“ odgovori on srdit ter oide.

Nevihta nij trajala dolgo in gostom je bilo čas posloviti se. Kneginja ukaže napreči, Karel se je pogovarjal z grofico — Ljudevitu se nij nič mudilo, kakor je bilo videti. Grof ga je uže jel sumnjivo pogledovati, ko ga nagovori kneginja:

„Nadejem se, grof, da me izpremite vendar do meje svojega gospodarstva!“

Ivan jo srdito pogleda, ali nečče jej

odbiti prošnje, kloni se v znamenje, da je to storiti pripravljen ter odvede Ireno niz stolbe.

Ljudevit ostane z Anko sam v dvorani. Naslonivši se z roko na mizo, se globoko zamisli. Anka je slonela na oknu in tudi njej so po glavi rojile raznovrstne misli. Uže prej je opazila, da jo Ljudevit ljubi in siroti je to gónilo — kakó bi jej tudi ne, anti je samevala poleg soproga — prijatelja. Ali danes je izpoznala, da je Ivan ljubosumen. Nehoté jej je srcé utripalo jačje, kadar je pomišljala, da jo on ljubi, da bi lahko bil njen.

Ljudevit, kateri jo je pozorno motril, prekíne molk, rekoč:

„Vi ste tako zamišljena, gospa!“

„Priznam,“ odvrne ona in gre k mizi ter sede njemu nasproti.

„Najbrž imate za to važnih uzrokov!“

Namesto odgovora prikima grofica z glavo.